

GENEZING DOOR GELOOF

Een kwantitatief onderzoek onder de EO Adviesraad

Een kwantitatief onderzoek naar geloof en religieuze ervaringen op het gebied van genezing door geloof. Uitgevoerd door Ruigrok|NetPanel, in opdracht van de Evangelische Omroep in samenwerking met de Vrije Universiteit, april 2006

GENEZING DOOR GELOOF

Een kwantitatief onderzoek onder de EO Adviesraad

Auteur:
drs. Martijn van der Veen

INHOUD

▪	SAMENVATTING	
▪	1 INLEIDING	4
▪	2 ONDERZOEKSOPZET	6
	2.1 Methode van onderzoek	6
	2.2 Respondenten	6
	2.3 Vragenlijst	7
	2.4 Uitvoering	7
▪	3 SAMENVATTING RESULTATEN	8
	3.1 Religieuze betrokkenheid tijdens opvoeding	8
	3.2 Religieuze betrokkenheid nu	8
	3.3 Genezing door geloof	8
	3.4 Eigen ervaringen met genezing door geloof	9
	3.5 Uitspraken over het geloof	12

1 INLEIDING

Achtergrond

Het thema 'Genezing door geloof' (of 'Gebedsgenezing') is een onderwerp waar de Evangelische Omroep (EO) veel vragen van leden over krijgt in de vorm van brieven, telefoontjes en e-mails. Om deze vragen goed te kunnen beantwoorden, wil de EO meer weten over ervaringen, opvattingen en overtuigingen van de EO leden over dit onderwerp. Daarom heeft de EO besloten in samenwerking met de Vrije Universiteit een onderzoek te doen naar dit onderwerp. Vanuit de Vrije Universiteit wordt dit onderzoek uitgevoerd door de godsdienstsociologen prof. dr. H. Stoffels en dr. J. van Saane van de faculteit Godsgeleerdheid.

De dataverzameling voor het onderzoek is uitgevoerd onder de EO Adviesraad. In het tweede kwartaal van 2005 heeft Ruigrok|NetPanel voor de EO een online adviesraad opgezet. Momenteel bestaat de EO Adviesraad uit ruim 1.250 leden. Leden van de EO Adviesraad hebben allen een bepaalde binding met de EO, bijvoorbeeld als lid van één van de uitgaven van de EO of als contribuant. De leden nemen op vrijwillige basis deel aan de onderzoeken onder de EO Adviesraad. Per onderzoeksrunde wordt bekeken of, en op welke wijze, de respondenten beloond worden voor hun deelname. In het verleden is dit bijvoorbeeld gebeurd door enkele prijzen te verloten onder de deelnemers en door alle deelnemers de mogelijkheid te geven gratis twee muzieknummers van de EO website te downloaden. Hiernaast worden de hoofdlijnen van de resultaten van de onderzoeken aan de leden van de EO Adviesraad teruggekoppeld. De EO zet de EO Adviesraad in voor verschillende ad-hoc onderzoeksvragen.

Onderzoeksvraag

Voor dit onderzoek geldt de volgende onderzoeksvraag:

Wat zijn de ervaringen, opvattingen en overtuigingen op het gebied van genezing door geloof?

Indeling van het rapport

Dit rapport geeft een weergave van de opzet en uitvoering van het onderzoek en van de hoofdlijnen van de resultaten. Een uitgebreide analyse van de resultaten wordt uitgevoerd door de Vrije Universiteit. Dit rapport is als volgt opgebouwd. Na de inleiding bespreken we in hoofdstuk twee de opzet van het onderzoek. In hoofdstuk drie wordt een samenvatting gegeven van de resultaten.

2 ONDERZOEKSOPZET

2.1 Methode van onderzoek

Voor deze onderzoeksronde hebben we een online kwantitatief onderzoek uitgevoerd onder de leden van de EO Adviesraad.

Online onderzoek is een snelle en betrouwbare manier van kwantitatieve dataverzameling. Met online onderzoek kunnen in korte tijd veel respondenten benaderd worden, waarna de onderzoeksgegevens direct in bestandsvorm beschikbaar zijn. Een voordeel van online onderzoek is dat de gewenste doelgroep rechtstreeks gemaild kan worden.

Voor de respondenten heeft online onderzoek als voordeel dat zij de vragenlijst in kunnen vullen op een moment dat dit voor hen goed uitkomt. Door middel van een routing krijgen de respondenten alleen die vragen te zien die voor hen bedoeld zijn. Samen met een duidelijke lay-out zorgt dit voor een gebruikersvriendelijke vragenlijst.

2.2 Respondenten

De doelgroep voor dit onderzoek was niet scherp omkaderd. Voor dit onderzoek zijn we op zoek naar opvattingen over en ervaringen met genezing door geloof. Hierdoor hebben we ervoor gekozen om alle leden van de EO Adviesraad te benaderen voor het onderzoek (1.257 in totaal). Een klein deel van de e-mails bleek niet bezorgd te kunnen worden (40 berichten, 3% van het totaal). In totaal hebben 888 personen uit de EO Adviesraad meegewerkt aan het onderzoek. Dit komt neer op een respons van 73%.

- n=888¹

¹ Bij een steekproefgrootte van n=888 bedraagt de steekproefmarge in het slechtste geval 3,3%. Dat wil zeggen dat bij een gevonden waarde van 50% in de steekproef het werkelijke percentage in de totale populatie tussen de 46,7% en de 53,3% ligt. Maar hoe extremer de gevonden percentages, hoe kleiner de afwijking. Bij een gevonden waarde van 5% of 95% is de afwijking nog maar 1,4%.

2.3 Vragenlijst

De Vrije Universiteit heeft de vragenlijst voor dit onderzoek opgesteld en getest. In onderling overleg tussen de Vrije Universiteit, de Evangelische Omroep en Ruigrok|NetPanel zijn enkele wijzigingen in de vragenlijst aangebracht. In de vragenlijst kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Religie tijdens opvoeding
- Religieuze betrokkenheid nu
- Houding ten aanzien van genezing door geloof
- Eigen ervaringen met genezing door geloof
- Houding ten aanzien van het geloof (in de vorm van stellingen)
- Persoonlijke gevoelens (in de vorm van een adjectieven lijst)
- Enkele achtergrondgegevens

De volledige vragenlijst is opgenomen in de bijlagen.

2.4 Uitvoering

De datacollectie is op dinsdag 14 maart gestart met een e-mailing aan alle leden van de EO Adviesraad. Op dinsdag 21 maart hebben we een herinnering verstuurd naar alle leden die nog niet aan het onderzoek hadden meegewerkt. De datacollectie heeft doorgelopen tot en met maandag 3 april 2006.

3 SAMENVATTING RESULTATEN

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de resultaten van het onderzoek. Hierbij hebben we alleen gekeken naar de totale groep respondenten en niet naar subgroepen of onderverdelingen. Een uitgebreide analyse van de resultaten, waarbij ook duiding wordt gegeven aan de uitkomsten, wordt gemaakt door de Vrije Universiteit.

3.1 Religieuze betrokkenheid tijdens opvoeding

- Een ruime meerderheid van de respondenten (93%) is gelovig opgevoed. Een bijna even groot deel (91%) is in een bepaald kerkgenootschap grootgebracht.
- Bij een meerderheid van de respondenten speelde het geloof vroeger thuis een belangrijke rol. De helft (48%) geeft aan dat dit een zeer belangrijke rol was, een derde (36%) dat dit een tamelijk belangrijke rol was.
- Drie vijfde van de respondenten (60%) geloofde in God toen hij/zij zo'n jaar of vijftien was. Een kwart (24%) geloofde op die leeftijd wel in God, maar had zijn/haar twijfels.

3.2 Religieuze betrokkenheid nu

- Voor bijna alle respondenten geldt dat het geloof momenteel een belangrijke rol speelt in hun leven. 86% geeft aan dat de rol van het geloof momenteel een zeer belangrijke is, 13% dat het geloof momenteel een tamelijk belangrijke rol speelt.
- Een ruime meerderheid (91%) rekent zichzelf momenteel tot een kerkgenootschap. Van degenen die zich niet tot een kerkgenootschap rekenen, rekent driekwart (72%) zichzelf wel tot de religieuze stroming het Christendom.
- De respondenten gaan met regelmaat naar de kerk. Een ruime meerderheid (85%) gaat één keer per week of vaker naar de kerk. Voor de overigen varieert de frequentie van kerkbezoek van één keer per twee weken tot één of enkele keren per jaar. Slechts een enkeling (3%) gaat (vrijwel) nooit naar de kerk.

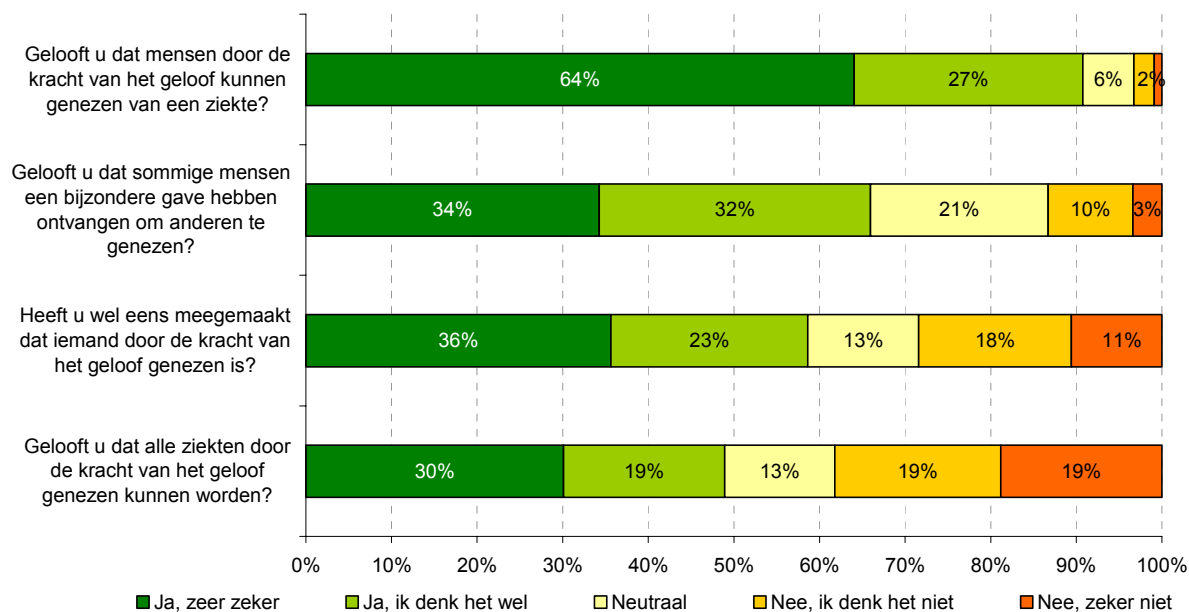
3.3 Genezing door geloof

- De rol van genezing door geloof in de kerken die de respondenten bezoeken varieert. Bij een vijfde van de respondenten (22%) speelt genezing door geloof helemaal geen rol in de kerk die zij bezoeken, en bij ruim twee vijfde van de respondenten een niet zo'n belangrijke rol (44%). Anderzijds speelt genezing door geloof een tamelijk belangrijke rol in de kerk van een kwart van de respondenten (26%) en bij 8% zelfs een heel belangrijke rol.

Selecteer bij de onderstaande vragen het antwoord dat het dichtst bij uw eigen opvattingen en ervaringen ligt.

Basis: Allen - in percentages

© 2006 - Ruigrok|NetPanel

- Een ruime meerderheid van de respondenten (91%) gelooft dat mensen door de kracht van het geloof kunnen genezen van een ziekte.
- Twee derde van de respondenten (66%) gelooft dat sommige mensen een bijzondere gave hebben ontvangen om anderen te genezen. 13% gelooft dit niet.
- Drie vijfde (59%) heeft zelf wel eens meegemaakt dat iemand is genezen door de kracht van geloof. Bijna een derde van de respondenten (29%) heeft geen ervaringen op dit vlak.
- De helft van de respondenten (49%) gelooft dat *alle* ziekten genezen kunnen worden door de kracht van het geloof. Bijna twee vijfde (38%) is het hier niet mee eens. Zij geloven niet dat *alle* ziekten genezen kunnen worden door de kracht van geloof.

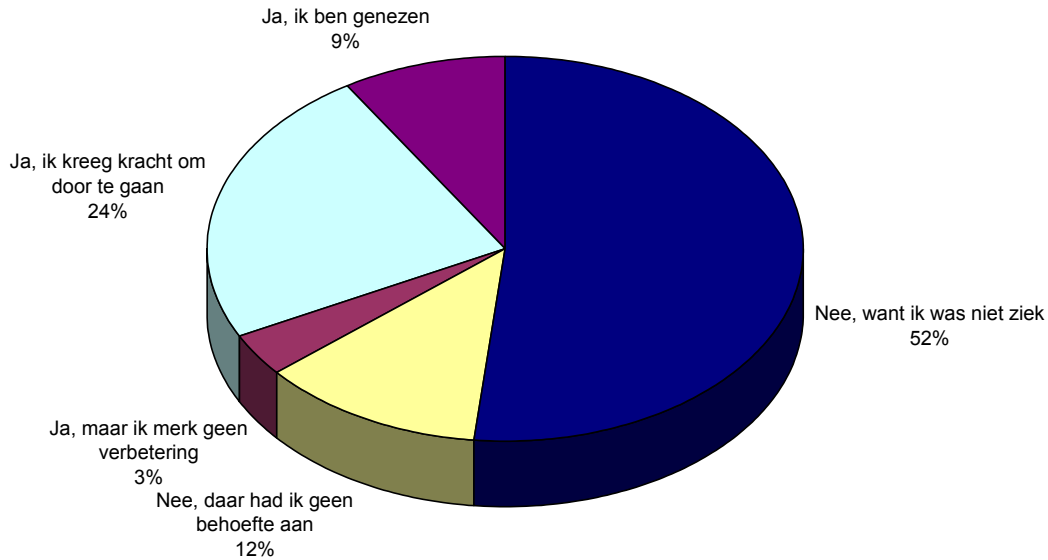
3.4 Eigen ervaringen met genezing door geloof

- Twee vijfde van de respondenten (42%) is zelf wel eens bij een bijeenkomst geweest waar genezing door geloof een belangrijke rol speelde.

Heeft u zelf gezocht naar genezing door de kracht van het geloof?

Basis: Allen - in percentages

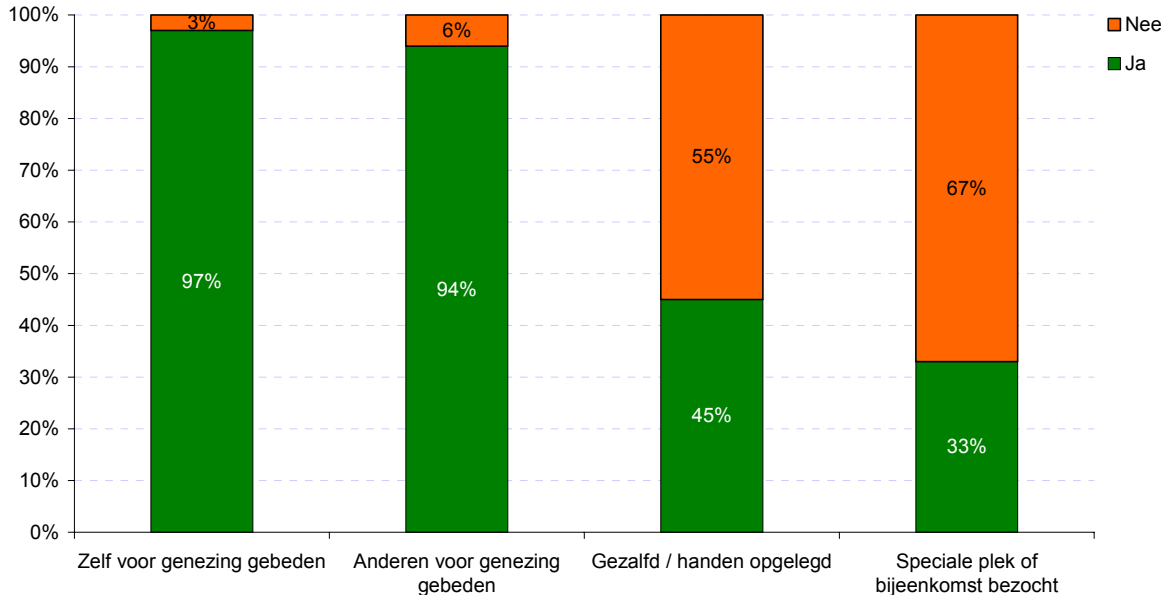
© 2006 - Ruigrok|NetPanel

- Ruim een derde van de respondenten (36%) heeft zelf wel eens gezocht naar genezing door de kracht van het geloof. Een kwart (24%) kreeg hierdoor de kracht om door te gaan, 9% is hierdoor genezen. De meerderheid van de respondenten die zelf niet hebben gezocht naar genezing door de kracht van het geloof, deden dit niet omdat zij niet ziek waren.
- De ziektes waarvoor men genezing heeft gezocht lopen uiteen van zeer ernstige aandoeningen tot lichtere klachten als vermoeidheid en stress, met erg variërende ziekteverschijnselen als gevolg.
- Driekwart van de respondenten die hebben gezocht naar genezing door de kracht van het geloof (78%) hebben medische behandelingen ondergaan voor hun ziekte. Het effect van de medische behandelingen varieerde:
 - Ik werd er beter van (30%)
 - Ik voelde me wel wat beter, maar was toch niet echt gezond (43%)
 - Ik voelde geen verbetering (situatie bleef hetzelfde) (22%)
 - Ik werd er alleen maar slechter van (5%)

Op welke wijze heeft u gezocht naar genezing door de kracht van geloof?

Basis: Allen die zelf hebben gezocht naar genezing door de kracht van geloof - in percentages
© 2006 - Ruigrok|NetPanel

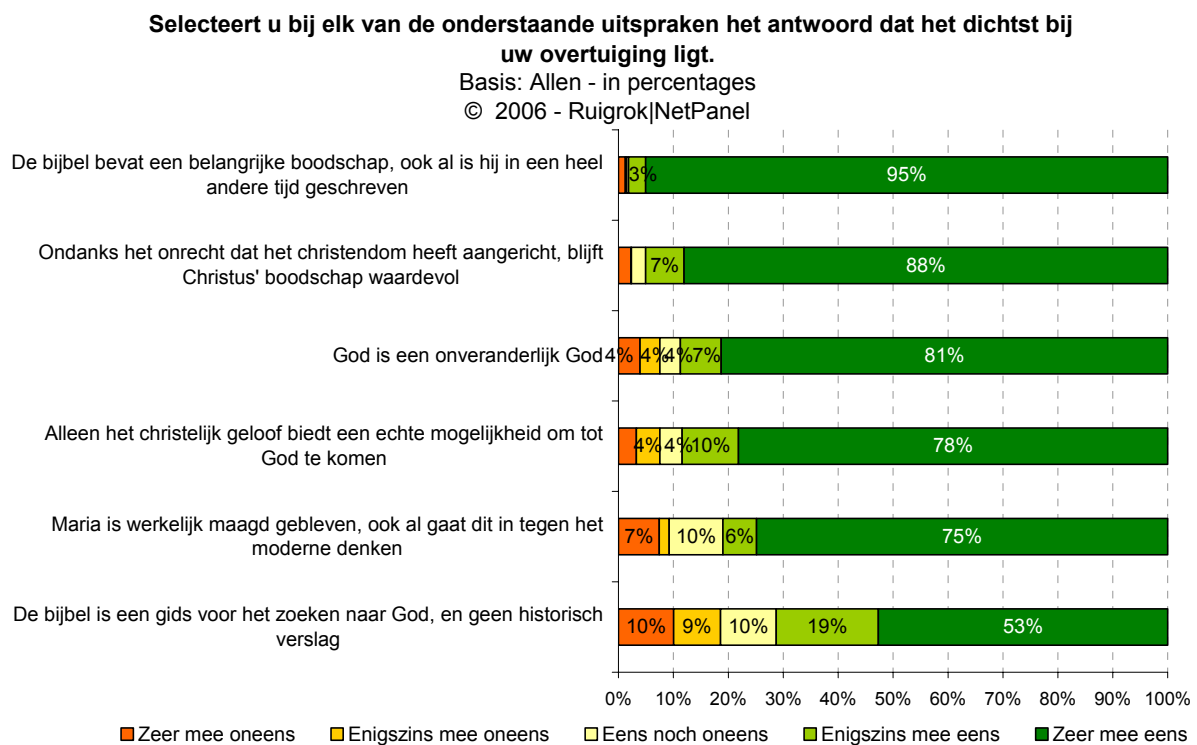

- Bijna alle respondenten die hebben gezocht naar genezing door de kracht van het geloof (97%), hebben zelf gebeden voor hun genezing. Ook geven bijna alle respondenten uit deze groep aan dat anderen voor hun genezing hebben gebeden (94%). Zalving en handoplegging komt minder vaak voor. 45% van de respondenten geeft aan dat iemand hen wel eens heeft gezalfd en / of de handen opgelegd in verband met hun ziekte. Een derde van de respondenten die zelf heeft gezocht naar genezing door de kracht van het geloof (33%) heeft wel eens een speciale plek of bijeenkomst bezocht waar voor zieken werd gebeden.
- Ruim een derde van de respondenten die naar genezing door de kracht van het geloof hebben gezocht (36%), geven aan bij een van de genoemde gelegenheden genezing te hebben ontvangen. De genezing ging over het algemeen geleidelijk. Slechts bij 29% vond de genezing plotseling (in één moment) plaats.
- Bijna alle respondenten die genezing hebben ontvangen, schrijven de genezing toe aan een ingrijpen van God. 84% weet dit zeer zeker, 13% denkt wel dat dit het geval is.
- Bij twee derde van de respondenten die genezing hebben ontvangen (67%) is de ziekte sindsdien helemaal weggebleven. Bij een derde (32%) keert de ziekte af en toe terug. Bij een zeer klein deel (2%) is de ziekte weer helemaal terug.
- De ervaring van genezing heeft bij de meeste respondenten die genezing hebben ontvangen hun leven (86%) en hun geloof (86%) veranderd.

- De omgeving reageert overwegend positief op de genezing door de kracht van het geloof. Drie vijfde van de respondenten geeft dit aan (60%). Twee vijfde geeft aan dat de omgeving wisselend reageert, zowel positief als negatief. De reacties van de artsen zijn wisselend. Vaak gaan de respondenten die genezing hebben ontvangen ook niet meer terug naar de artsen.

3.5 Uitspraken over het geloof

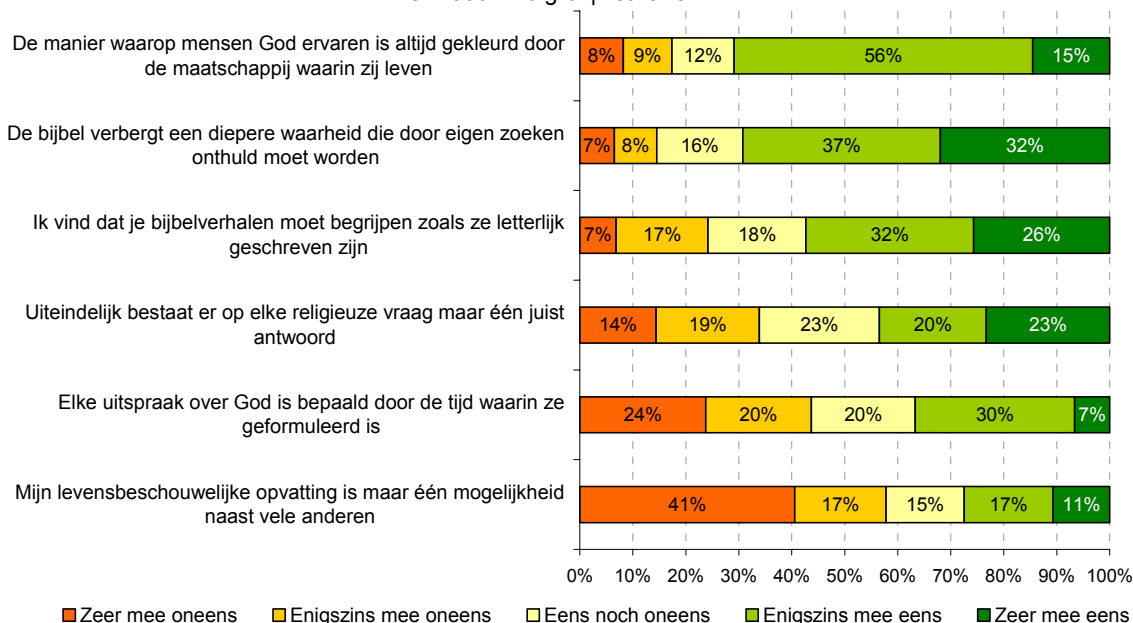
We hebben de respondenten achttien stellingen over het geloof voorgelegd. De Vrije Universiteit gebruikt de antwoorden hierop in de uitgebreide analyse. Wij volstaan hier met grafieken van de stellingen. De stelling waar de meeste respondenten het mee eens zijn, staat bovenaan. De stelling waar de minste respondenten het mee eens zijn, staat onderaan.

Selecteert u bij elk van de onderstaande uitspraken het antwoord dat het dichtst bij uw overtuiging ligt.

Basis: Allen - in percentages

© 2006 - Ruigrok|NetPanel

Selecteert u bij elk van de onderstaande uitspraken het antwoord dat het dichtst bij uw overtuiging ligt.

Basis: Allen - in percentages

© 2006 - Ruigrok|NetPanel

